

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om udlændinges adgang til landet m. v. og af lov om rettens pleje.

(Domstolskontrol med frihedsberøvelse m. v.).

(Afgivet af udvalget den 29. april 1970).

Udvalget har drøftet lovforslaget i 4 møder. De udtalelser, som justitsministeriet i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse indhentede fra rigspolitechefen, politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, præsidenten for østre landsret, præsidenten for vestre landsret, præsidenten for Københavns byret, præsidenten for Århus by- og herredsret og Den danske Dommerforening, er blevet tilstillet udvalget.

Justitsministeren har skriftligt besvaret tre spørgsmål fra udvalget. Besvareelserne er optrykt som bilag til betænkningen.

Under et foretræde for udvalget har Dansk Flygtningehjælp fremsat ønske om, at der oprettes et nævn med rådgivende og procedurereformende beføjelser underlagt justitsministeriet til behandling af sager vedrørende udlændinge, der anmoder om politisk asyl i Danmark. Det ønskelige i at oprette et sådant nævn har i samråd været drøftet med justitsministeren. Flygtningehjælpen havde tidligere — i 1965 — over for justitsministeriet stillet forslag om oprettelse af et udlændingsnævn. Justitsministeriet afviste forslaget, men erklærede sig villig til at rådføre sig med flygtningehjælpen i de sager, hvori der kunne blive spørgsmål om at meddele en udlænding, der søger politisk asyl her i landet, afslag på ansøgningen. Den af ministeriet foreslåede fremgangsmåde har siden været fulgt. Under samrådet oplyste justitsministeren, at man nu hverken fra rigspolitechefens eller justitsministeriets side ville afvise tanken om under en eller anden form at etablere et udlændingsnævn. Der kunne ikke ses bort fra, at et

sådant nævn i enkelte sager ville kunne bidrage til at betrygge en udlændings retsstilling. Eksistensen af et sådant nævn ville også efter justitsministerens opfattelse i almindelighed kunne medvirke til at give offentligheden tillid til, at der i fremmedsager fulgtes ikke blot lovlige, men også rimelige retningslinjer. Hertil kom, at loven om udlændinges adgang til landet havde henlagt en række afgørelser til justitsministeren som første instans. Dette gjaldt dels spørgsmålet om indrømmelse af asyl, dels enkelte spørgsmål om afvisning og de fleste spørgsmål om udvisning. Herved havde man frataget udlændingen muligheden for rekurs. Efter ministerens opfattelse ville det fra et retssikkerhedssynspunkt være at foretrække, at disse afgørelser i første instans blev truffet af politiet med klageadgang til justitsministeren, og under sådan en ordning ville det være naturligt samtidig at instituere et organ, som kunne sikre, at loven blev håndhævet på en måde, som ikke stred mod den almindeligt herskende opfattelse. Også som rådgiver for ministeren både i konkrete sager og med hensyn til generelle retningslinjer ville et sådant nævn eller råd kunne være af værdi.

Spørgsmålet om en revision af de nordiske fremmedlove var for tiden genstand for overvejelse i et nordisk udvalg på grundlag af et medlemsforslag fra Nordisk Råd om forudsætningerne for en ensartet nordisk fremmedlovgivning og en samstemmende nordisk udlændingspolitik. Udvalgets betænkning, som ventedes afgivet til efteråret, ville indeholde forslag om en gennemgribende revision af fremmedlovens regler